

جادوی گردشگری

و ایجاد اشتغال و کارآفرینی

مؤلف

ناهید ادیبی

کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری و ویرسم

مدرس دانشگاه

سرشناسه: ادیبی، ناهید، ۱۳۶۳ -

عنوان و نام پدیدآور: جادوی گردشگری در ایجاد اشتغال و کارآفرینی / مولف ناهید ادیبی.

مشخصات نشر: ساری: علیم نور، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۴۱ ص.

شابک 978-600-8400-84-4

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۳-۱۴۱.

موضوع: گردشگری

موضوع: Tourism

موضوع: گردشگری - ایران

موضوع: Tourism -- Iran

موضوع: کار و اشتغال

موضوع: Work

موضوع: کار - صنعت

موضوع: Entrepreneurship

رده بندی کنگره: ۳۹۶ کتب ۱۱۱ G

رده بندی دیویی: ۴۷۹/۳۳۸

شماره کتابشناسی ملی: ۰۸۲۹۷۷

شناسنامه کتاب

◀ نام کتاب: جادوی گردشگری در ایجاد اشتغال / رافرینی

◀ مؤلف: ناهید ادیبی

◀ امور رایانه و صفحه بندی: سید حسین تقیان

◀ طرح روی جلد: شهربانو فرخی

◀ ویراستار: ناهید ادیبی

◀ تیراژ: ۵۰۰ نسخه

◀ ناشر: علیم نور

◀ نوبت چاپ: ۱۳۹۶.

◀ قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال

تمامی حقوق این اثر متعلق به ناشر است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

◀ مرکز پخش: ساری - بلوار امیر مازندرانی - خ فلسطین - نبش فلسطین ۱۲ - مدرسه غیر انتفاعی علیم

۰۹۱۱۲۵۵۹۸۴۴ -

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۰۰-۸۴-۴ ♦

ISBN: 978-600-8400-84-4

فهرست مطالب

۹.....	سخن ناشر.....
۱۰.....	پیشگفتار، مؤلف.....
۱۳.....	فصل اول مفاهیم کلیات.....
۱۵.....	مقدمه.....
۱۶.....	بیان مسئله.....
۱۸.....	اهمیت و ضرورت.....
۲۰.....	گردشگری.....
۲۱.....	مفهوم گردشگری و گردشگر.....
۲۵.....	فصل دوم سیر تاریخی گردشگری.....
۲۷.....	مقدمه.....
۲۷.....	مفهوم سیر و سیاحت در فرهنگ اسلام.....
۲۸.....	مفهوم و تاریخچه پیدایش توریسم در جهان.....
۳۰.....	دوران اولیه گردشگری.....
۳۲.....	گردشگری در عهد باستان.....
۳۶.....	گردشگری در قرون وسطی.....
۳۹.....	گردشگری در دوره رنسانس.....
۴۰.....	گردشگری در عصر انقلاب صنعتی.....
۴۲.....	جهانگردی نوین.....
۴۳.....	صنعت توریسم در ایران.....
۴۴.....	جغرافیا و صنعت توریسم.....
۴۷.....	فصل سوم گونه های گردشگری.....
۴۹.....	گردشگر.....
۵۰.....	گونه های گردشگری.....

۵۳.....	گردشگری از نظر مکان مقصد.....
۵۴.....	گونه‌های گردشگری از نظر موضوع.....
۵۷.....	گردشگری بر مبنای محیط یا منطقه جغرافیایی (زیست و معیشت).....
۵۷.....	گردشگری شهری.....
۵۷.....	گردشگری روستایی.....
۵۹.....	گردشگری کشاورزی.....
۶۱.....	گردشگری سبز.....
۶۲.....	گردشگری عشایری.....
۶۳.....	زیرساخت‌های گردشگری.....
۶۳.....	تأسیسات و خدمات گردشگری.....
۶۳.....	تأسیسات اقامتی.....
۶۵.....	تأسیسات پذیرایی.....
۶۵.....	تجهیزات حمل و نقل.....
۶۷.....	تبلیغات.....
۶۸.....	راهنمایان تور (تورگردانها یا لیدرتور).....
۶۹.....	توانمندی‌های ایران در زمینه جهانگردی.....
۷۰.....	گردشگری پایدار.....
۷۲.....	اکوتوریسم.....
۷۳.....	گردشگری ساحلی.....
۷۶.....	اقتصاد دریایی.....
۷۷.....	فصل چهارم آثار و پیامدهای گردشگری
۷۹.....	مقدمه.....
۸۱.....	انواع گردشگری.....
۹۱.....	توریسم در ایران.....
۹۸.....	جاذبه‌های گوناگون و جذآب ایران.....
۱۰۰.....	آثار گردشگری.....
۱۰۰.....	آثار اقتصادی توسعه توریسم.....
۱۰۴.....	آثار فرهنگی-اجتماعی توسعه توریسم.....
۱۰۸.....	آثار محیطی توسعه گردشگری.....

۱۱۲.....	علل عقب ماندگی صنعت توریسم در ایران
۱۱۵.....	آموزش در صنعت گردشگری
۱۱۶.....	روشهای آموزش در صنعت گردشگری
۱۱۷.....	تاثیر آموزش نیروی انسانی بر توسعه صنعت گردشگری
۱۱۸.....	نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در توسعه صنعت گردشگری
۱۲۱.....	فصل پنجم گردشگری و اشتغال
۱۲۷.....	ویژگی های اشتغال گردشگری
۱۲۷.....	الف) کاربرد بودن نسبی صنعت گردشگری
۱۲۸.....	ب) مشاغل با دستمزد پایین
۱۲۹.....	ج) اشتغال پاره وقت و موقت
۱۲۹.....	د) فصلی بودن مشاغل صنعت گردشگری
۱۳۰.....	ه) ایجاد اشتغال برابر زنان و مردان
۱۳۳.....	فهرست منابع و مآخذ

پیشگفتار مؤلف

امروزه صنعت گردشگری جزو بزرگترین و متنوع ترین صنایع در دنیا به حساب می آید. با توجه به آثار اقتصادی این صنعت، اگر کشوری که جاذبه های فرهنگی، طبیعی یا تاریخی مناسبی دارد، بتواند از ظرفیت های خود استفاده کرده و چرخ های این صنعت را به نحو صحیحی به حرکت درآورد، شاهد رشد و شکوفائی بزرگی در سطح اقتصاد خود خواهند بود. با توجه به ظرفیت فراوان کشورمان در جذب گردشگر بین المللی و تاثیر مستقیم و غیر مستقیم این صنعت بر بخش های مختلف اقتصادی، رشد و توسعه صنعت گردشگری می تواند به عنوان یکی از راهکارهای- رهایی از اقتصاد تک محصولی و دستیابی به رشد و توسعه پایدار مورد استفاده قرار بگیرد. ویژگی گردشگری کارآفرینی، اشتغال سریع و درآمد زیاد است صنعتی که ظرفیت و پتانسیل آن به وفور در ایران یافت می شود اما هنوز از این فرصت ها برای رشد اقتصادی کشور استفاده نشده است. این پتانسیل ها شامل آثار باستانی، تاریخی و طبیعی است که در جای جای ایران وجود دارد و حالا برای کسب درآمد از این سرمایه ها مدیریت و برنامه ریزی می ماند اما این صنعت یک ویژگی دیگر هم دارد و آن این است که در گردشگری به سرمایه گذاری زیادی نیاز نیست و با سرمایه اندک نیز می توان به درآمدها و سودهای زیادی رسید. گردشگری صنعتی است که با کمترین سرمایه بیشترین در آمد و اشتغال را نصیب کشور می کند زیرا همه چیز از جمله آثار و اماکن باستانی و تاریخی و طبیعی برای این کار در اغلب نقاط کشور وجود دارد. در صنعت گردشگری به ازای ورود هر گردشگر به کشور دستکم ۵ شغل ایجاد می شود و میزان اشتغال بخش گردشگری نیز ۱۱/۲ برابر سریع تر از سایر بخش ها است. اشتغال، درآمد و تفریح از نیازهای اساسی بشر است و همه اینها در گردشگری وجود دارد و این صنعت ظرفیت پاسخگویی به همه اینها را در اختیار دارد. ویژگی گردشگری کارآفرینی، اشتغال سریع و درآمد زیاد است صنعتی که ظرفیت و پتانسیل آن به وفور در ایران یافت می شود اما هنوز از این فرصت ها برای رشد اقتصادی کشور استفاده نشده است.

این پتانسیل ها شامل آثار باستانی، تاریخی و طبیعی است که در جای جای ایران وجود دارد و حالا برای کسب درآمد از این سرمایه ها مدیریت و برنامه ریزی می ماند.

اما این صنعت یک ویژگی دیگر هم دارد و آن این است که در گردشگری به سرمایه گذاری زیادی نیاز نیست و با سرمایه اندک نیز می توان به درآمدها و سودهای زیادی رسید. گردشگری صنعتی است که با کمترین سرمایه بیشترین درآمد و اشتغال را نصیب کشور می کند زیرا همه چیز از جمله آثار و اماکن باستانی و تاریخی و طبیعی برای این کار در اغلب نقاط کشور وجود دارد. در صنعت گردشگری به ازای ورود هر گردشگر به کشور دستکم با شغل ایجاد می شود و میزان اشتغال بخش گردشگری نیز ۱۱/۲ برابر سریع تر از سایر بخش ها است. اشتغال، درآمد و تفریح از نیازهای اساسی بشر است و همه اینها در گردشگری وجود دارد و این صنعت ظرفیت پاسخگویی به همه اینها را در اختیار دارد. گردشگری یک پدیده فراگیر است که بطور مستقیم و غیر مستقیم در کارآفرینی و اشتغال نقش دارد و عالی که در سایر حوزه ها این خصوصیت کمتر دیده می شود. گردشگری از نظر کسب درآمد بعد از صنعت خودروسازی و نفت قرار دارد اما این دو صنعت مثل صنعت گردشگری در ایجاد اشتغال غیر مستقیم نقش ندارد. گردشگری از نظر اشتغال و ایجاد بسترهای اشتغال در جایگاه بالایی قرار دارد و شمار افرادی که در گردشگری می توانند فعال شوند زیاد است. گردشگری زمینه ایجاد شغل های جدید را فراهم می کند هر چند نباید نقش گردشگری را در ایجاد شغل های فصلی نادیده گرفت. صنعت گردشگری در ایام نوروز و تابستان به عنوان زمان پیک سفر زمینه اشتغال فصلی را فراهم می کند که اشتغال پایدار و دائمی محسوب نمی شود.

ماهیت صنعت گردشگری این است که بطور مستقیم در ایجاد اشتغال دخالت دارد. هر چند این صنعت ارتباط مستقیمی با حمل و نقل ندارد اما برای رشد گردشگری باید زیر ساخت های این صنعت از جمله حمل و نقل آماده شود. صنعت گردشگری علاوه بر حمل و نقل به راه، ریل و توسعه وسایل مسافرت دریایی و هوایی نیازمند است و همه اینها به نیروی انسانی نیاز دارند. صنعت گردشگری بطور غیرمستقیم در توسعه

کارآفرینی، اشتغال و درآمد کمک می کند و این صنعت به رشد اقتصادی جوامع منجر می شود. تاکید بر آموزش و پژوهش در توسعه کارآفرینی و تشکیل کلاسهای کارآفرینی جهت مدیران صنعت گردشگری یک ضرورت محسوب می شود. با این حال آموزش همواره در صنایع دستی و گردشگری نقش کلیدی ایفا می کند؛ آموزش خردسالان جهت شناساندن صنعت گردشگری و آشنایی بیشتر آنها با جاذبه های گردشگری بوسیله برگزاری تورهای داخل استانی می تواند در این راستا موثر واقع شود. کارآفرینی موجب اشتغال می شود زمانی که کارآفرینان یک شغل جدید را شروع می کنند حداقل به یک یا دو کارمند نیاز دارند و در بعضی از مشاغل به صدها نفر نیاز است. یکی از اهداف صولی آموزشهای کارآفرینی، آموزش مهارت های مختلف برای ایجاد شغل است. تجربه کشورهای مختلف نشان می دهد که آموزش کارآفرینی نقش مهمی در ایجاد کسب و کاری کرخک و تولید ثروت دارد. این کتاب می تواند برای تمامی دانشجویان رشته گردشگری و اسلح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و تمامی پژوهشگران و علاقه مندان به این موضوع مورد استفاده قرار گیرد. لازم به ذکر است دشواری این راه بر دانشمندان و اهل تلم پی سیده نیست و مرحله کمال مطلوب با رهنمودهای صاحب نظران و راهنمایی و پیشنهاد های اساتید اهل فن به دست می آید. امید است گامی هرچند کوتاه اما مؤثر در این زمینه بر داشته شود. موجب سپاسگزاری است جهت ارتقاء بحث اساتید، دانشجویان و همکاران محترم و نیک اندیش از ارائه راهنمایی های ارزنده خود دریغ نورزند تا رهنمودهایشان در چاپ بدد. راغ راه مؤلف قرار گیرد. سپاس و ستایش مرخدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید. ماحصل آموخته هایم را تقدیم می کنم به آنان که مهر آسمانی شان آرام بخش آلام زمینی ام است.